

Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

(1)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	3
<u>Ορισμός Εθελοντισμού.....</u>	4
Από πού ξεκίνησε ο εθελοντισμός.....	5
Λόγοι που οδηγούν σε εθελοντική δράση	6
Προφίλ εθελοντών - Τα είδη του εθελοντισμού.....	7
<u>Εθελοντικά ιδρύματα και συνεισφορά.....</u>	8
Η κρίση στα ιδρύματα.....	9
<u>Φιλοζωικές οργανώσεις-Αδέσποτα.....</u>	10
Περίθαλψη αδέσποτων ζώων-Προστασία.....	11
Εγκατάλειψη ζώων.....	12
<u>Συμπεράσματα.....</u>	13

(2)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είμαστε οι μαθήτριες της Α΄ Λυκείου και θα θέλαμε να σας παρουσιάσουμε την Ερευνητική Εργασία με θέμα τον Εθελοντισμό .

Εριέττα Παπασπύρου, Μελάνθη Στεργίου , Χαριτίμη Παπασπύρου

(3)

Τι είναι εθελοντισμός

Εθελοντισμός είναι η αυθόρμητη, ενσυνείδητη και ανιδιοτελής προσφορά της ανθρώπινης ενέργειας για τη θεραπεία της ανάγκης του πλησίον. Η έννοια του εθελοντισμού βασίζεται στην ιδέα της ανθρώπινης αλληλοβοήθειας όπου ο καθένας μας προσφέρει τον εαυτό του, αλλά και όλες του τις δυνάμεις στην υπηρεσία του πάσχοντα συνανθρώπου του χωρίς να ζητάει αμοιβή. Οι ρίζες του εθελοντισμού είναι βαθιές μέσα στην ιστορία και τη διαχρονική εξέλιξη της κοινωνίας. Ο εθελοντισμός ταυτίζεται με τη φιλανθρωπία, όπως χρησιμοποιήθηκε κατά την κλασική εποχή κυρίως για να αποδώσει μια καινούργια αρετή, την αγάπη για το συνάνθρωπο. Όσο όμως και αν επιδιώχθηκε από όλους να ταυτιστούν οι δύο έννοιες, ο εθελοντισμός συνεχίζει να εμπνέει περισσότερο, ειδικά στη σημερινή εποχή που κυριαρχεί ο ατομικισμός.

Φέρνει τους ανθρώπους πιο κοντά και βοηθάει να διευθετηθούν τα κοινωνικά προβλήματα στη βάση. Ενισχύει την απόκτηση κοινωνικών, επικοινωνιακών και επαγγελματικών δεξιοτήτων και αναπτύσσει νέες ικανότητες. Ενδυναμώνει και δίνει νέο περιεχόμενο στη ζωή των ενηλίκων. Αυξάνει τη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής των νέων στη ζωή και την εργασία. Αποτελεί εν δυνάμει χώρο ανάπτυξης νέων κοινωνικών υπηρεσιών αυξάνοντας την απασχόληση. Οδηγεί στην εσωτερική ολοκλήρωση του πολίτη-εθελοντή και στη συνολική μετεξέλιξη της κοινωνίας από άκρως ατομικιστικής σε κοινωνία αλληλεγγύης.

Στη σημερινή εποχή, η συνεχώς αυξανόμενη τάση δραστηριοποίησης εθελοντικών οργανώσεων, είναι αποτέλεσμα της αδυναμίας τόσο του κράτους όσο και των μηχανισμών της αγοράς, να αντιμετωπίσουν ικανοποιητικά τα ολόένα και πιο σύνθετα κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Έτσι οι εθελοντικές οργανώσεις ουσιαστικά δραστηριοποιούνται στην παραγωγή των "δημοσίων αγαθών". Αγαθά που το Κράτος αδυνατεί να προσφέρει σε επαρκή ποσότητα και ποιότητα, αλλά και ο ιδιωτικός τομέας δεν επιθυμεί να τα προσφέρει, εφόσον τα περιθώρια κέρδους δεν είναι ικανοποιητικά. Για τον λόγο αυτό οι προνοιακές και κοινωνικές υπηρεσίες, ο πολιτισμός, το περιβάλλον κ.λ.π.

αποτελούν τα προνομιακά εκείνα πεδία στα οποία οι εθελοντικές οργανώσεις καλούνται να δραστηριοποιηθούν.

(4)

Από πού ξεκίνησε ο εθελοντισμός

Η Αρχαία Ελλάδα και ειδικά η Αθήνα είχε δώσει το στίγμα της στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Σε αντίθεση με τη μη φιλοσοφική και μη ηθική στάση της Σπάρτης, το αθηναϊκό πνεύμα επέτρεψε την ύπαρξη της διαφοράς. Όλο το πνευματικό σύστημα δεν βασιζόταν πια μόνο στη σωματική τελειότητα. Η δικτατορία του σώματος αμφισβητήθηκε από εκείνη την εποχή και αυτός ο νέος τρόπος σκέψης δεν επηρέασε μόνο μερικές γενιές αλλά και το θρύλο των αιώνων. Βέβαια η απλή προσέγγιση των Ολυμπιακών Αγώνων θυμίζει την παλιά νοοτροπία.

Όμως ο εθελοντισμός ειδικά στους Παραολυμπιακούς είναι ενδεικτικός της νέας προσέγγισης του καλού και αγαθού. Όλοι αυτοί οι εθελοντές ακόμα και αν δεν το έκαναν συνειδητά στην αρχή, δείχνουν ένα ηθικό παράδειγμα σε όλους τους Έλληνες. Κάθε πολίτης μπορεί να παράγει ένα έργο δίχως να είναι αναγκαστικά μια εργασία. Επιπλέον μπορεί να βοηθήσει ανθρώπους που δεν έχουν απαραίτητα ανάγκη από βοήθεια όπως και δεν έχουν ανάγκη από οίκτο. Διότι η προσφορά είναι ένα δώρο όπως είναι η ζωή. Το δώρο του εθελοντισμού δεν είναι οι Αγώνες μα η ανθρωπιά. Η νέα προσφορά της Αθήνας δεν είναι οι Παραολυμπιακοί αλλά μια αλλαγή ορολογίας. Τα άτομα με αναπηρία δεν είναι άτομα όπως το αποδεικνύει το σώμα τους, μα άνθρωποι όπως το αποδεικνύει το πνεύμα τους.

(5)

Ποιοι λόγοι οδηγούν τους ανθρώπους να γίνουν εθελοντές

Οι άνθρωποι που γίνονται εθελοντές σε διάφορες δραστηριότητες -και το κάνουν καθαρά για αλτρουιστικούς λόγους, προκειμένου να βοηθήσουν τους συνανθρώπους τους- ζουν περισσότερο από όσους δεν κάνουν εθελοντισμό, σύμφωνα με μια νέα αμερικανική επιστημονική έρευνα. Όσοι γίνονται μεν εθελοντές, αλλά τα κίνητρό τους είναι πιο εγωκεντρικά, δηλαδή το κάνουν για να νιώσουν καλύτερα κυρίως οι ίδιοι, δεν έχουν καμία ωφέλεια από άποψη προσδόκιμου ζωής.

Η έννοια του εθελοντισμού στη σύγχρονη κοινωνία

Ο εθελοντισμός στη σύγχρονη κοινωνία δεν μπορεί να οριστεί μονοσήμαντα και στατικά. Ιδιαίτερα στις μέρες μας που η κοινωνικοοικονομική κρίση έχει προκαλέσει πολλαπλές και ραγδαίες μεταβολές σε παραδοσιακούς ρόλους, στάσεις και αντιλήψεις. Θα μπορούσαμε λοιπόν να προσεγγίσουμε την έννοια του εθελοντισμού ως τη σύλληψη ενός «κινηματικού οράματος» με στόχο την εθελούσια και ανιδιοτελή προσφορά, το συλλογικό

όφελος, την κοινωνική παρέμβαση στα κοινά την ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία. Ο εθελοντισμός ως ηθελημένη και συνειδητή συμπεριφορά αποτελεί μία πολυμορφική διαδικασία η οποία δεν γίνεται κατανοητή μέσα από το πρίσμα μιας και μόνο επιστήμης. Αντίθετα η κατανόησή του απαιτεί μια περισσότερο διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση η οποία οφείλει να λαμβάνει υπόψη της πολλά και διαφορετικά επιστημονικά πεδία.

(6)

Προφίλ και κίνητρα εθελοντών

Η εμπειρία μέχρι τώρα μας έχει δείξει ότι το αρχικό κίνητρο εθελοντικής συμμετοχής μπορεί να είναι διαφορετικό από το κίνητρο που έχει ο εθελοντής στη συνέχεια της συμμετοχής του στο φορέα. Τα βασικότερα κίνητρα των εθελοντών είναι κυρίως :

- Η διάθεση για προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και το ενδιαφέρον για το κοινωνικό γίνεσθαι
- Η ανάγκη για επαφή και επικοινωνία με άλλους ανθρώπους και για δημιουργία σχέσεων
- Η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου
- Η ανάγκη για προσωπική εξέλιξη και αλλαγή
- Η απόκτηση γνώσεων και χρήσιμων εμπειριών για την επαγγελματική τους εξέλιξη
- Η αποδοχή της φιλοσοφίας της πρόληψης και η αναγνώριση της προσωπικής ευθύνης για το πρόβλημα της ουσιοεξάρτησης

Ανάλογα με το προφίλ των εθελοντών (ηλικία, ιδιότητα, επαγγελματική, οικογενειακή κατάσταση κ.λ.π.) υπερισχύουν και κάποια από τα παραπάνω κίνητρα. Τα τελευταία χρόνια έχει φανεί μια διάθεση για προσφορά από άτομα νεαρότερης ηλικίας (20-30 ετών) που συνήθως είναι σπουδαστές ή απόφοιτοι ανθρωπιστικών σπουδών. Τα κίνητρα που υπερισχύουν σ' αυτή την κατηγορία των εθελοντών είναι η απόκτηση γνώσεων και εμπειριών για την επαγγελματική τους εξέλιξη και η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου. Επιπλέον τους δίνεται η ευκαιρία να βιώσουν το προσωπικό όφελος που προκύπτει από την συμμετοχή σε δράσεις πρόληψης, όποτε και το βασικότερο κίνητρο τους για εθελοντική δραστηριοποίηση είναι η ανάγκη για προσωπική βελτίωση και για στήριξη στο ρόλο τους.

Τα είδη του εθελοντισμού

- Συμμετοχή σε καμπάνια (εκστρατεία) συγκέντρωσης χρημάτων
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις εθελοντικής οργάνωσης ως μέλος της οργανωτικής ομάδας

Κέντρο Βρεφών «ΜΗΤΕΡΑ»

Κιβωτός του κόσμου

«ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ»: είναι ένας όμιλος 10 φιλανθρωπικών μη κερδοσκοπικών σωματείων και εταιρειών (εδώ ανήκουν και τα παιδικά χωριά sos) με αντικείμενο την υποστήριξη παιδιών που αντιμετωπίζουν σοβαρά ψυχικά, σωματικά και κοινωνικά προβλήματα.

«Μέλισσα»

Μονάδα Εφηβικής Υγείας

«Το χαμόγελο του παιδιού»

«Φλόγα» Σύλλογος Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια

Η συνεισφορά των ανθρώπων στα ιδρύματα

Οι άνθρωποι μπορούν να βοηθήσουν σε ένα ίδρυμα με διάφορους τρόπους. Μαγειρεύοντας το καθημερινό συσσίτιο των τροφίμων, φροντίζοντας τα παιδιά ή τους ηλικιωμένους που φιλοξενούνται σε αυτό. Επίσης, κάνοντας δωρεές χρημάτων ή προσφέροντας διάφορα προϊόντα.

(8)

Η κρίση στα ιδρύματα

Λόγω της οικονομικής κρίσης ήταν λογικό να κλείσουν διάφορα ιδρύματα είτε λόγω κακής διαχείρισης, είτε λόγω έλλειψης πόρων. Η οικονομική κατάσταση των ιδρυμάτων δυσκολεύει όλο και περισσότερο. Οι δωρεές λιγοστεύουν, η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας περιορίζεται, η φορολογία αυξάνει, οι δημόσιες χρηματοδοτήσεις περιορίζονται διαρκώς και πολλά ιδρύματα αναφέρουν σοβαρότατες δυσκολίες στο να διατηρήσουν τη λειτουργία τους.

(9)

Φιλοζωϊκές οργανώσεις – Αδέσποτα

Η Ελληνική Φιλοζωϊκή Εταιρεία ιδρύθηκε το 1975 με σκοπό την προστασία των αδέσποτων κυρίως ζώων σε έκτακτη ανάγκη. Είναι σωματείο μη κερδοσκοπικό, κοινωφελές, δεν επιδοτείται από το ελληνικό κράτος ή την Ε.Ε. και στηρίζεται στις συνδρομές των μελών της, σε δωρεές, χορηγίες και εκδηλώσεις για ευόδωση των σκοπών της. Τα μέλη της έχουν ειδικές παροχές /διευκολύνσεις(35€ ετήσια συνδρομή μέλους).

Διαθέτει ένα μοναδικό και πρότυπο Φιλοζωϊκό Κτηνιατρικό Κέντρο στην Αττική Οδό (περιοχή Αεροδρομίου-Σπάτων) και έναν κτηνιατρικό σταθμό στη Δυτική Αττική (τέρμα Αχαρνών), παρέχοντας όλες τις υπηρεσίες με το εξειδικευμένο προσωπικό της. Διαθέτει δύο ασθενοφόρα αδέσποτων ζώων για συνεργασία περισυλλογής και ελέγχου γεννήσεων και υγείας των αδέσποτων με δήμους και οργανισμούς που συνεργάζεται.

Απασχολεί μόνιμο προσωπικό (κτηνιάτρους, νοσοκόμους, ζωοκόμους, οδηγούς ασθενοφόρων, διοικητικό προσωπικό) και δεκάδες μέλη και εθελοντές που σε καθημερινή βάση προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με ειδική γνώση, εμπειρία και αγάπη προς τα ζώα.

Συνεργάζεται με δήμους και άλλους οργανισμούς κοινής ωφέλειας (Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, Αττική Οδός κ.λπ.) για τα προβλήματα που έχουν με τα αδέσποτα.

Επίκεντρο όλων των δραστηριοτήτων της ΕΦΕ είναι ο έλεγχος της υγείας και του πληθυσμού (στειώσεις) των αδέσποτων ζώων προκειμένου να συμβιώνουν αρμονικά στη δική μας κοινωνία. Φροντίζει παράλληλα και στο διάστημα που τα περιθάλπει να βρουν μια ζεστή αγκαλιά και τον άνθρωπό τους συνάπτοντας ειδική σύμβαση υιοθεσίας για την επιτήρησή τους. Επίσης, λειτουργεί ειδικό τμήμα για ζώα που χάθηκαν ή βρέθηκαν προκειμένου να ξαναβρεθούν με τους ιδιοκτήτες τους ή να βρουν νέο σπίτι.

Βοηθάει με ίδιους πόρους δεκάδες αδέσποτα το χρόνο για ειδικές περιπτώσεις που είναι αδύνατον να αναλάβουν δήμοι ή πολίτες, διοργανώνοντας εκδηλώσεις (μπαζάρ κ.λπ.) και τοποθετώντας κουμπάρδες σε διάφορα σημεία προκειμένου να συγκεντρωθούν χρήματα που θα βοηθήσουν ακόμα περισσότερα ανήμπορα ζώα.

Εκπαιδεύει δεκάδες μαθητές κάθε χρόνο να γίνουν υπεύθυνοι ζωόφιλοι και διανέμει ενημερωτικά φυλλάδια για ανάπτυξη της ζωοφιλίας στη χώρα μας.

Η ΕΦΕ είναι αναγνωρισμένη οργάνωση σε διεθνές επίπεδο, μέλος της Παγκόσμιας Οργάνωσης (WSPA), επίτιμο μέλος του RSPCA και συνεργαζόμενη με αυτές και πολλές άλλες σε εκστρατείες και αγώνες που αφορούν τη βελτίωση συνθηκών διαβίωσης για διάφορα είδη ζώων του πλανήτη.

(10)

Περίθαλψη

Γενικά, υπάρχουν πολλά σωματεία για τα αδέσποτα ζώα όπως το πρώτο στην Ελλάδα Διαδημοτικό Κέντρο Περίθαλψης Αδέσποτων Ζώων που λειτουργεί από το 2003, στο Σχιστό Περάματος. Ο Δήμος Αθηναίων είναι από τους ελάχιστους Δήμους της χώρας, που αντιμετωπίζει άμεσα και αποτελεσματικά το ζήτημα των αδέσποτων ζώων, διαθέτοντας σημαντικούς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους. Μετά την παροχή των απαραίτητων κτηνιατρικών υπηρεσιών στα συνεργαζόμενα κτηνιατρεία, και την παρέλευση των έξι ημερών, όσα ζώα χρήζουν επιπρόσθετης φροντίδας για την πλήρη ανάρρωσή τους, μεταφέρονται σε ειδικό χώρο φύλαξης και καθημερινής φροντίδας του Δήμου Αθηναίων. Εκεί κάθε ζώο παραμένει όσο καιρό κρίνεται απαραίτητο για την πλήρη ανάρρωσή του.

(11)

Προστασία

Η προστασία των αδέσποτων ζώων στη σημερινή εποχή είναι κάτι πολύ παραπάνω από πολιτισμό αλλά και τον εθελοντισμό. Προσφέροντας προστασία και περίθαλψη σε ένα αδέσποτο ζώο δείχνει τα αειφόρα συναισθήματα που διαθέτει ένας πολίτης. Τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την προστασία των αδέσποτων ζώων, από την πολιτεία προς τους πολίτες είναι τα εξής :

- Με πρόστιμα που θα αγγίζουν και τα 500 ευρώ θα απειλούνται από εδώ και στο εξής όσοι κακοποιούν ή αναγκάζουν τα ζώα να ζουν κάτω από άθλιες συνθήκες
- Την άσκηση συνεχούς εποπτείας και ελέγχου στις Αστυνομικές Υπηρεσίες που επιλαμβάνονται σε περιπτώσεις αδικημάτων αναφορικά με θανάτωση, βασανισμό ή κακοποίηση ζώων.
- Περισυλλογή των αδέσποτων ζώων.
- Μεταφορά τους σε συνεργαζόμενη Κτηνιατρική Κλινική για στείρωση, νοσηλεία, θεραπεία από τραυματισμό, αιματολογικό έλεγχο, εμβολιασμό, αποπαρασίτωση και ηλεκτρονική ταυτοποίηση με τοποθέτηση μικροσίπ.
- Επανεξέτασή τους στο φυσικό τους περιβάλλον, αφού προηγουμένως τους τοποθετηθεί περιλαίμιο με το διακριτικό στοιχείο και το ταμπελάκι του αντιλυσσικού εμβολίου για το τρέχον έτος.

Εγκατάλειψη

Ολοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις παίρνει το πρόβλημα με τις εγκαταλείψεις ζώων με πολλούς ιδιοκτήτες να επιλέγουν την εύκολη λύση, θέλοντας να απαλλαγούν από ένα «οικονομικό βάρος», το οποίο όμως, έχει ψυχή.

Πολύ συχνές είναι πλέον οι εικόνες, σε μεγάλες ή μικρότερες πόλεις, αδέσποτων να τριγυρνούν στους δρόμους, πολλά εκ των οποίων τραυματισμένα ή άρρωστα, να προσπαθούν μέσα σε χαλάσματα ή ερημικά σημεία να κρύψουν τα μωρά που γεννούν, ή να περιμένουν έξω από καταστήματα εστίασης ή ακόμη και σουπερμάρκετ κάποιον που θα τα λυπηθεί και θα τους δώσει λίγο φαγητό. Για ποσοστό αύξησης περιστατικών εγκατάλειψης ζώων της τάξης του 40% σε σχέση με πέρυσι κάνει λόγο στο ΑΜΠΕ(Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων) η Μυρτώ Ξανθοπούλου από το Σωματείο Περίθαλψης και Προστασίας Αδέσποτων Ζώων. «Βλέπουμε ξεκάθαρα πως είναι περισσότερα τα περιστατικά παρατημένων σκύλων στους δρόμους λόγω της κρίσης. Είναι πολύ περισσότερα άλλωστε τα καθαρόαιμα», τονίζει.

(12)

Συμπεράσματα

Ο εθελοντισμός είναι ένα θέμα που μας αγγίζει όλους, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης και επαγγελματικής ιδιότητας. Κανένα κράτος δεν μπορεί να αναπτυχθεί χωρίς τη συνεισφορά των εθελοντών, ατομικά ή συλλογικά, με τυπικές ή άτυπες μορφές. Συνιστά μια εξαιρετικά επιμορφωτική λειτουργία που ενδυναμώνει την κοινωνική αλληλεγγύη, ενισχύει την ενεργό συμμετοχή και τη συνύπαρξη, προσδίδοντας

νέο περιεχόμενο στη ζωή μας. Οπότε κανένας δεν πρέπει να βγάξει τον εαυτό του απέξω και όλοι μας πρέπει να βοηθάμε, όπως μπορούμε και με ότι μέσα διαθέτουμε. Όλοι μαζί μπορούμε για ένα καλύτερο μέλλον και ένα καλύτερο αύριο, διότι σε κανέναν δεν αξίζει να υποφέρει!

(13)

